

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

«Εξαιτίας του βιβλίου σας έκαψα τα ρεβίθια».

Αυτό θεωρεί το πιο κολακευτικό σχόλιο που έλαβε από αναγνώστη του.

Ο συγγραφέας **Γιώργος Σκαμπαρδώνης** θα περιέγραφε την Ελλάδα ως μια καλλονή που πάσχει από κατάθλιψη.

ΑΠΟ ΤΗΝ **Ερη Βαρδάκη**

Μετά το μυθιστόρημα «Υπουργός νύχτας» επιστρέφετε στα διηγήματα με το «Ντεπό» (αμφότερα από τις εκδόσεις Πατάκη).

«Το διήγημα είναι θεωρητικό τσέπης. Για να το πω αλλιώς: δεν είναι το υποβρύχιο, αλλά η τορπιλή, που κάνει την τελική ζημιά. Θέμα πυκνής γόμωσης σε ελάχιστο χώρο, κι ευστοχία».

Οι ήρωές σας, απλοί καθημερινοί άνθρωποι, ζουν τη δική τους μεγαλειώδη στιγμή. Συμβαίνουν, αλήθεια, στην καθημερινότητά μας τέτοιες στιγμές αποκάλυψης; «Συνέχεια. Αλλά πρέπει να είσαι σε κατάσταση θάμβους για να δεις μια τέτοια στιγμή. Να υπάρχει άνωθεν επίσκεψης. Αλλιώς δεν συμβαίνει τίποτε. Όλα φαίνονται σαν νοβοπάν».

Στο βιβλίο επαναλαμβάνεται το μοτίβο του κυνηγού ο οποίος μετανοεί και χαρίζει τη ζωή στο άτυχο ζώο που ετοιμάζεται να σκοτώσει.

Γιατί; «Τα ζώα είναι ανυπεράσπιστα. Στο έλεός μας. Μάλλον είναι δική μου ενοχή κι απολογία, λόγω του ότι μικρός σκότωνα με σφεντόνα πουλιά, δηλαδή αγέλους. Η τύψη αυτή δεν θα μ' εγκαταλείψει».

Για ακόμη μία φορά η Βόρεια Ελλάδα και η Θεσσαλονίκη πρωταγωνιστούν στα διηγήματά σας. Τι αγαπάτε σε αυτές; «Ο τόπος στη λογοτεχνία είναι προσημασμένος.

Δεν έχει σημασία. Φτιάχνεται πλασματικά, για να υπηρετεί την αφήγηση. Η ονομασία του τόπου (που είναι πάντα ρευστός και αλλοιούμενος) σ' εμένα είναι πιο πολύ τιμητική, κι όχι ουσιώδης. Θα μπορούσα αντί να βάλω τη δράση σ' ένα μοναστήρι του Αθώ, να τη βάλω σ' ένα των Μετεώρων. Το αποτέλεσμα θα ήταν το ίδιο».

Το βιβλίο συνδιαλέγεται με το παρελθόν. Τι νοσταλγείτε; «Δεν νοσταλγώ, μάλλον επινοώ συνθετικά κι αφαιρετικά ένα άλλο παρελθόν – σημασία έχει δηλαδή η αφήγηση και μόνο ό,τι συμβαίνει μέσα σε αυτήν. Τι είναι το παρελθόν; Μια αφαιρεση, κάθε φορά. Εδώ το παρόν

δεν μπορούμε να συλλάβουμε. Ποιος ξέρει τελικά τι έγινε στο Βατοπαίδι».

Δύο διηγήματα είναι αφιερωμένα σε ιστορίες από τον Εμφύλιο. Σήμερα που η κουβέντα έχει ανοίξει ξανά, πιστεύετε ότι τα τραύματα είναι ακόμη νωπά; «Αν υπάρχουν πληγές ανοιχτές, γράφω για να βοηθήσω να κλείσουν. Ξέρω ότι είναι αυταπάτη. Οσοι κρατούν ανοιχτά τα τραύματα, το κάνουν για καμπλεια ή από απλό φανατισμό».

Αλήθεια, πώς θα περιγράφατε την Ελλάδα σε κάποιον που δεν ξέρει τίποτε για τη χώρα μας; «Είναι μια καλλονή που πάσχει από κατάθλιψη».

Ποιο βιβλίο άλλαξε τον τρόπο σκέψης σας; «Διάβασα το “Κόκκινο και το Μαύρο” του Σταντάλ στα 13 μου. Ανοίξαν οι

ουρανοί. Με χτύπησε κεραυνός κι αποφάσισα ότι μόνο αυτό αξίζει να κάνω πραγματικά στη ζωή μου: να γράφω».

Βάλτε μας στο δημιουργικό σας εργαστήριο. Τι χρειάζεστε για να γράψετε; «Μοναξιά, κομπούτερ, τα σκυλιά και τις γάτες μου, επάρκεια σε τσιγάρα, καφέινη και λίγο αλκοόλ. Δεν αντέχω, πια, πάνω από δυο ποτήρια την ημέρα. Και δυο πολυχρονους φίλους μου, να με συμβουλευούν όταν χρειάζεται. Να με διορθώνουν χωρίς έλεος».

Αλήθεια, πώς ξεκίνησε η περιπέτεια της γραφής για εσάς; «Κατά βάση γεννιέσαι με αυτό το κουσουρι, του γραφίματος. Μετά έρχεται μια στιγμή, όπως είπα, ένα βιβλίο, κάτι, και προκύπτει η έλλαμψη. Η διάβιου απόφαση. Ο ζήλος κατ' επιγνώση. Είναι νόσημα θώρακος, αυτοάνοσο».

Σε ποιον βαθμό πιστεύετε στα εργαστήρια δημιουργικής γραφής; «Όλα λίγο-πολύ διδάσκονται, άρα και οι (άπειρες) τεχνικές της γραφής. Αν δεν έχεις, όμως, το Αγγιγμα από πριν, είναι τζάμπα παιδεμός. Αλλιώς κάθε φιλόλογος θα ήταν κι ένας Ντιστογέφοκι».

Ποιο είναι το καλύτερο σχόλιο που σας έχει κάνει ποτέ αναγνώστης σας; «Μου είπε μια κυρία: “Εξαιτίας του βιβλίου σας έκαψα τα ρεβίθια”».

Για ακόμη μία φορά οι πολιτικοί παρελαύνουν από τη ΔΕΘ. Τελικά υπάρχει κάποιο νόημα σε όλο αυτό; «Να 'χαμε να λέγαμε, και γόπες να φουμέρναμε». ●

